

SAINT ANTHONY ORTHODOX CHURCH

Antiochian Orthodox Christian Archdiocese

www.orthodoxbutler.org

ADDRESS: 400 S. Sixth Avenue, Butler, PA 16001

RECTOR: Rev. Bogdan Gabriel Bucur

CONTACT: 412.390.8208; frbogdan@orthodoxbutler.org

Duminica a XXX-a după Rusalii (19 decembrie 2010)

APOSTOLUL DUMINICII

Din Epistola Sfântului Pavel către Evrei citire:

(Evrei 11, 9-10; 17-23; 32-40)

Prin credință s'a supus Avraam când a fost chemat să plece la locul pe care avea să-l primească spre moștenire; și a plecat fără să știe'ncotro merge. Prin credință a locuit el vremelnic în ținutul făgăduinței ca'ntr'un ținut străin, trăind în corturi cu Isaac și cu Iacob, cei împreună-moștenitori ai aceleiași făgăduințe; fiindcă el aștepta cetatea care are temelii, al cărei izvoditor și ziditor este Dumnezeu. Prin credință l-a adus Avraam pe Isaac spre jertfă atunci când a fost pus la'ncercare; el, cel ce primise făgăduințele, îl aducea spre jertfă pe singurul său născut, el, cel căruia i se spusese că numai cei din Isaac se vor numi urmașii tăi! El a socotit că Dumnezeu putere are chiar să învie pe cineva din morți; drept aceea, el l-a primit înapoi, dar și'n prefigurare. Prin credință și'n vederea celor viitoare i-a binecuvântat Isaac pe Iacob și pe Esau. Prin credință i-a binecuvântat Iacob, când a murit, pe fiecare din fiii lui Iosif, și s'a închinat rezemându-se pe vârful toiagului său. Prin credință Iosif, spre sfârșitul său, a pomenit despre ieșirea fiilor lui Israel și a dat porunci cu privire la osemintele sale. Prin credință, când s'a născut Moise, a fost el ascuns de părinții săi timp de trei luni, căci l-au văzut prunc frumos: și nu s'au temut de porunca regelui. Prin credință Moise, când a crescut mare, n'a vrut să fie numit fiul fiicei lui Faraon, alegând ca mai bine să'ndure laolaltă cu poporul lui Dumnezeu decât să aibă desfătarea păcatului cea trecătoare. Și ce să mai zic? Că timpul nu-mi va ajunge să vorbesc cu de-amănuntul de Ghedeon, de Barac, de Samson, de Ieftae, de David, de Samuel și de profeți, care prin credință au biruit

împărății, au făcut dreptate, au dobândit făgăduințe, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul săbiei, s'au întărit din propria lor slăbiciune, s'au făcut puternici în războaie, năvălirile vrăjmașilor le-au preschimbat în fugă, femei care și-au luat morții înviați; iar alții au fost chinuiți, nevrând să primească eliberarea, pentru a-și dobândi una mai bună, învierea; iar alții au suferit batjocoriri și bice, și chiar lanțuri și'nchisoare, au fost uciși cu pietre, sfărtecați, au murit uciși cu sabia, au pribegit în piei de oaie și'n piei de capră, strâmtorați, necăjiți, înjosiți—ei, de care lumea nu era vrednică!—rătăcind în pustii, în munți, în peșteri și'n crăpăturile pământului. Și toți aceștia, deși primiseră bună mărturie pe temeiul credinței lor, n'au primit roadele făgăduinței; pentru că Dumnezeu prevăzuse pentru noi ceva mai bun, așa ca ei să nu ajungă fără noi la desăvârșire.

Văzând că este vorba de o scrisoare destinată “evreilor”, ne-am putea gândi că textul îi evocă pe strămoșii poporului evreu tot așa cum orice popor de pe fața pământului își pomenește înaintașii și eroii cu pioasă recunoștință. Însă lucrurile nu stau astfel: începând cu Avraam, Isaac, și Iacov, continuând cu Iosif, apoi cu Moise, judecătorii, regii și proorocii lui Israel, Apostolul îi evocă pe *strămoșii credinței noastre creștine!* Acesta este elemental-cheie: deși nu îi aparținem lui Israel prin sânge, prin Iisus Hristos am primit înfierea întru poporul lui Dumnezeu. De aceea îi putem numi pe Avraam, Isaac, și Iacov ca înaintași ai noștri— înaintași în credință. Ei reprezintă, după aceeași Epistolă către Evrei (Evr 12,1), “norul cel mare” al martorilor credinței în Hristos.

Să luăm aminte, mai întâi, la faptul că lauda înaintașilor nu se referă la calitățile lor individuale (curaj, înțelepciune, curiozitate, statornicie, șamd), ci la o anume intimidare cu Dumnezeu, aflată pururi în așteptare, și pe care o numim *credință*. Ce este credința? Este, după Epistola către Evrei, “ființarea celor nădăjduite, dovada lucrurilor celor nevăzute”; altfel spus, credința este fundamentul pe care se clădește o viață demnă de a fi trăită; prin credință avem acces la ceea ce nu putem percepe. Înaintașii despre care am auzit și-au trăit viața în credință—privind înainte spre Hristos, deși El încă nu luase trup omenesc: “Avraam aștepta” spune Apostolul, iar Isaac “avea în vedere cele viitoare”.

Așadar, privim înapoi către acești strămoși ai noștri, pe care îi vedem privin înainte spre Același Dumnezeu-și-om Căruia ne închinăm. Auzim că ei nu și-au primit împlinirea credinței “pentru că Dumnezeu prevăzuse ca ei să nu ajungă fără noi la desăvârșire”: într-adevăr, Dumnezeu a binevoit ca și neamurile (păgânii) să fie primite la ospățul Împărăției.

Ne apropiem cu repeziciune de Crăciun, când vom prăznuși “începutul mântuirii noastre”: Cel ce l s-a arătat lui Avraam, lui Isaac, și lui Iacov; Cel ce l-a

întâmpinat pe Moise la rugul aprins, Cel ce a dat legea poporului Israel și a vorbit apoi prin prooroci, ne stă înaintea ochilor. Precum binevestește Condacul Nașterii, “căci *pentru noi* s-a făcut prunc tânăr Dumnezeu cel mai-nainte de veci!”

EVANGHELIA DUMINICII

Din Sfânta Evanghelie după Matei citire:

(Matei 1, 1-25)

Cartea nașterii lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam. Avraam i-a dat naștere lui Isaac; Isaac i-a dat naștere lui Iacob; Iacob le-a dat naștere lui Iuda și fraților lui; Iuda le-a dat naștere, din Tamar, lui Fares și lui Zara; Fares i-a dat naștere lui Hețron; Hețron i-a dat naștere lui Aram; Aram i-a dat naștere lui Aminadab; Aminadab i-a dat naștere lui Naason; Naason i-a dat naștere lui Salmon; Salmon i-a dat naștere, din Rahab, lui Booz; Booz i-a dat naștere, din Rut, lui Obed; Obed i-a dat naștere lui Iesei; Iesei i-a dat naștere lui David, regele; David i-a dat naștere lui Solomon, din femeia lui Urie; Solomon i-a dat naștere lui Roboam; Roboam i-a dat naștere lui Abia; Abia i-a dat naștere lui Asa; Asa i-a dat naștere lui Iosafat; Iosafat i-a dat naștere lui Ioram; Ioram i-a dat naștere lui Ozia; Ozia i-a dat naștere lui Iotam; Iotam i-a dat naștere lui Ahaz; Ahaz i-a dat naștere lui Iezechia; Iezechia i-a dat naștere lui Manase; Manase i-a dat naștere lui Amon; Amon i-a dat naștere lui Iosia; Iosia le-a dat naștere lui Iehonia și fraților lui, la strămutarea în Babilon. După strămutarea în Babilon, Iehonia i-a dat naștere lui Salatiel; Salatiel i-a dat naștere lui Zorobabel; Zorobabel i-a dat naștere lui Abiud; Abiud i-a dat naștere lui Eliachim; Eliachim i-a dat naștere lui Azor; Azor i-a dat naștere lui Sadoc; Sadoc i-a dat naștere lui Ahim; Ahim i-a dat naștere lui Eliud; Eliud i-a dat naștere lui Eleazar; Eleazar i-a dat naștere lui Matan; Matan i-a dat naștere lui Iacob; Iacob i-a dat naștere lui Iosif, bărbatul Mariei, cea din care s-a născut Iisus, Ce Se cheamă Hristos. Așadar, întru totul, de la Avraam până la David sunt paisprezece neamuri; de la David până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece neamuri; iar de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri. Dar nașterea lui Iisus Hristos, astfel a fost: Fiind Maria, mama Sa, logodită cu Iosif, mai înainte de a fi ei laolaltă ea s-a aflat pe sine având în pânțe de la Duhul Sfânt. Iar Iosif, bărbatul ei, drept fiind și nevrând s'o dea el

în vileag, a vrut s'o lase pe ascuns. Și cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s'a arătat în vis, grăind: „Iosife, fiul lui David, nu te teme s'o iei pe Maria drept femeia ta, fiindcă ceea ce s'a zămislit într'însa este de la Duhul Sfânt; ea va naște Fiu, Căruia tu îi vei pune numele Iisus, căci El va mântui pe poporul Său de păcatele lor. Iar acestea toate s'au făcut ca să se plinească ceea ce s'a spus de Domnul prin profetul ce zice: *Iată, Fecioara va purta în pântece și va naște Fiu și-L vor chema cu numele de Emanuel*, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu. Și trezindu-se Iosif din somn, a făcut așa cum i-a poruncit îngerul Domnului și a luat-o la sine pe femeia sa. Și nu a cunoscut-o până ce ea L-a născut pe Fiul ei. Și l-au pus Acestuia numele Iisus.

Prima parte a Evangheliei de astăzi este un lung pomelnic de nume, o genealogie întinsă de la patriarhul Avraam până la Iisus. Ce ar putea fi mai puțin interesant (mai pe șleau: ce ar putea fi mai plictisitor) decât o astfel de înșiruire pentru noi, cei de astăzi, care abia dacă ne cunoaștem pe nume trei generații de strămoși? Pentru creștinii veacurilor de început însă, genealogia aceasta trebuie să fi fost extrem de importantă. Vedem același pomelnic în Evanghelia după Luca, ceea ce înseamnă că exista un interes, o audiență (o “piață”, cum s-ar spune!) pentru astfel de informații. Într-adevăr, pentru cei din vechime cine și ce ești ca persoană se deslușea în primul rând în lumina a ce au fost părinții, bunicii, străbunicii, și ceilalți moși și strămoși.

Să ne uităm, așadar, la nume cu puțină atenție. Obsevăm că majoritatea sunt nume bărbătești: nu e lucru de mirare, întrucât femeile nu contau (în general, în antichitatea Orientului Mijlociu) din punct de vedere juridic. Genealogia începe cu Avraam: aceasta pentru a arăta că Iisus este cu adevărat un urmaș al patriarhului, și deci că aparține cu adevărat lui Israel. Este pomenit apoi regele David: și acest lucru este semnificativ, căci înseamnă că Iisus poate fi “Mesia” sau “Hristos” (întrucât acest titlu, după Scriptură, se cuvine unui urmaș al lui David).

Surprinzătoare este prezența, în genealogia Mântuitorului, a unor nume de femei. Încă și mai surprinzător este faptul că toate patru (lăsând-o deoparte pe Maica Domnului) sunt departe de a fi neprihănite: două prostituate, o străină (o chestiune problematică în Israel), și o femeie adulteră! De ce oare a dorit Evanghelistul să facă publice aceste detalii compromițătoare — mai ales dacă *nu era deloc necesar* să pomenească vreun nume de femeie? Sigur nu este la mijloc vreo lipsă de atenție. Dimpotrivă intenția este ca noi să deprindem ceva esențial tocmai din pomelnicul de nume: Hristos și-a luat trup din trupul umanității căzute, a purtat slăbiciunea noastră, a venit să mântuiască *pe cei păcătoși*. Pe scurt: a venit pentru noi.